

ORDINUL

mun. Chișinău

“28” 06 2019

Nr. 272

Cu privire la aprobarea unui Program

Întru executarea prevederilor art. 29 a Legii nr. 221 -XVI din 19.10.2007 privind activitatea sanitar-veterinară, Anexei nr. 2 a Hotărîrii Guvernului nr. 1368 din 19.12.2016 cu privire la aprobarea unor norme sanitar-veterinare, Hotărîrii Guvernului nr. 1374 din 20.12.2016 pentru aprobarea Normei sanitar-veterinare privind stabilirea măsurilor generale de combatere a unor boli la animale și măsurilor specifice referitoare la boala veziculoasă a porcului, Hotărîrii Guvernului nr. 600 din 27.06.2018 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, în scopul controlului, combaterii și profilaxiei pestei porcine africane,

ORDON:

1. Se aprobă Programul măsurilor de supraveghere, control, combatere și eradicare a pestei porcine africane pentru anii 2019-2021 (în continuare Program), conform Anexei.
2. Subdiviziunile teritoriale pentru siguranța alimentelor și I.P. ”Centrul Republican de Diagnostic Veterinar” vor pune în aplicare prevederile Programului și vor raporta lunar despre îndeplinirea acestuia, prezentând cel puțin formularele din Anexa nr. 1 și 2 al Programului.
3. Directorul I.P. ”Centrul Republican de Diagnostic Veterinar” va asigura recepția probelor și examinarea operativă a acestora în conformitate cu prevederile Ordinului ANSA nr. 121 din 25.03.2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind metodologia de prelevare, ambalare, identificare și transportare a probelor destinate examenelor de laborator din domeniul sănătății și bunăstării animalelor .
4. Controlul asupra executării prezentului Ordin se pune în sarcina Dlui Vitalie CARAUȘ – Șef al Direcției sănătatea și bunăstarea animalelor.

Director general adjunct

Ela MALAI

**Programul măsurilor
de supraveghere, control, combatere și eradicare
a pestei porcine africane pentru anii 2019- 2021**

Primul caz de pestă porcină africană (PPA) în Republica Moldova a fost înregistrat pe 17 septembrie 2016 într-o gospodărie individuală, unde aceasta a fost introdusă prin produse alimentare aduse fraudulos din Ucraina ce conțineau carne de porc. În perioada 17 septembrie 2016 și 20 decembrie 2017, au fost identificate 7 focare de PPA în gospodării individuale. În aceeași perioadă, pe 4 decembrie 2017 au fost înregistrate 3 focare de PPA în populația de mistreți, localizate în diferite regiuni (raioanele Orhei, Cimișlia și Cahul) astfel, complicându-se eradicarea și controlul bolii.

În anul 2018 boala a fost într-o în ascendență fulminantă înregistrându-se astfel 37 focare de boală dintre care 27 la porcii domestici întreținuți în gospodăriile casnice și 10 la mistreți.

Menționăm că boala nu s-a răspândit în fermele de porcine datorită implementării măsurilor impuse dar și respectarea cerințelor de biosecuritate în fermele comerciale. Toate focarele înregistrate au fost notificate către Organizația Mondială pentru Sănătatea Animalelor (OIE) în conformitate cu procedurile de notificare stabilite, dar și către alte organizații și țări partenere (DG SANTE, Polonia, Ucraina, România, Federația Rusă ș.a.).

Din cele 37 focare la porcii domestici înregistrate în 2018, 36 au fost de fapt amplasate în localități din raioanele situate în sudul republicii, fapt ce ne alarmează având în vedere evoluția fulminantă a PPA în regiunile învecinate din România și Ucraina, unde boala decimează turme întregi de mistreți, care și reprezintă o sursă naturală destul de potențată în cazul acestei entități nozologice, și care pot contamina culturile agricole ce ulterior fiind utilizate în hrana porcilor domestici, aceștia din urmă se pot infecta, dar și efectivele de porci domestici din exploatații fie nonprofesionale fie comerciale

A fost depistat și un caz la un mistreț ucis în accident rutier a fost înregistrat în nord-estul republicii în apropierea satului Tahnăuți, r-ul Rezina.

În cazul focarelor depistate în anii 2016-2017 în nordul republicii, anchetelor epizootice au constatat cu certitudine că sursa de infecție a servit produsele alimentare contaminate aduse din Ucraina, care a fost posibil de demonstrat atât prin colaborarea directă a proprietarilor de animale afectate, cât și prin implicarea structurilor de forță abilitate.

Conform anchetelor epizootice desfășurate, în cazul focarelor din 2018 înregistrate în satele Crocmaz și Olănești din r-ul. Ștefan Vodă, și cele din satul

Paicu, r-ul Cahul, stabilesc că animalele infectate au fost hrănite cu porumb proaspăt sau iarbă culese din câmp, trasând astfel ipoteza că culturile agricole din zona de jos a râurilor Nistrul și Prut sunt contaminate cu virusul PPA de turmele de mistreți, care sunt văzute frecvent de localnici cum distrug culturile agricole.

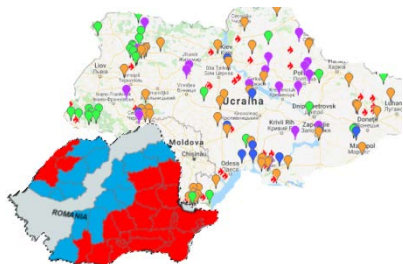
De la finele anului 2017 s-a stabilit cu certitudine că cele mai expuse riscului izbucnirii unui focar de PPA sunt acele exploatați de porcine cu un efectiv de animale de până la 100 de porcine, exploatații care nu prea cad sub incidența reglementărilor actelor normative. Prin urmare, ANSA și-a trasat drept obiectiv elaborarea unor reglementări normative care să stabilească clar cerințele minime de biosecuritate obligatorii divizate în funcție de numărul de porcine din exploatație. Ulterior aceste cerințe au fost definitivitate și aprobate prin Ordinile Directorului general ANSA nr. 158/2018 și 240/2018.

Ca urmare a exacerbării evoluției PPA, la solicitarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor pe data de 19 septembrie 2018 a fost convocată ședința Comisiei pentru Situații Excepționale prezidată de Prim-ministrul și în final a fost aprobată Dispoziția nr. 1, prin care a fost aprobat un plan concret de măsuri orientat spre o gestionare eficientă a focarelor de PPA. Ca urmare a deciziei date a fost stabilite clar obligațiile instituțiilor în combaterea focarelor de PPA, la fel ulterior au fost operate un șir de modificări a actelor normative destinate să îmbunătățească măsurile aplicate în focarele de PPA. Astfel acele cerințe minime de biosecuritate aprobate anterior prin Ordinul ANSA au fost ridicate la nivel de Hotărâre de Guvern și suplimentar au fost stabilite cerințele minime de biosecuritate care trebuie respectate la desfășurarea partidelor de vânătoare, de asemenea a fost mărit cotele de recoltare a mistreților de la 450 la 1138, a fost de asemenea stabilit ca persoanele ce raportează despre depistarea mistreților morți să beneficieze de stimulente în valoare de 50 de euro, la fel a fost stabilit că în caz de înregistrare a trei și mai multe focare de PPA să fie nimiciți toți porcii din localitatea respectivă.

Totuși cea mai gravă situație în anul 2018 a fost în raionul Ștefan Vodă unde sau înregistrat 11 focare de PPA la porcii domestici și 7 focare la mistreți. Ca urmare a apariției a mai mult de trei focare în localitățile Crocmaz și Palanca au fost nimiciți toți porcii din aceste localități, pentru care proprietarii au primit despăgubiri așa cum prevede Hotărârea Guvernului nr. 645/2010. În 2018 au fost nimiciți din cauza virusului PPA 578 de porci domestici și 20 de mistreți.

Ultimul caz de pestă porcină africană a fost înregistrat pe data de 21.12.2018.

Într-o gospodărie particulară din satul Zîrnești, r-ul Cahul, care a fost rezolvat pe data de 21.02.2019.

În prezent, Republica Moldova se află într-o zonă cu risc foarte sporit al virusului PPA, datorită evoluției bolii atât în România cât și Ucraina, având frontieră comună. Mistreții sălbatici pot migra liber fără a întâmpina obstacole. În același timp, Republica Moldova, nu deține controlul și nu dispune de informații privind situația epizootică în raioanele din stânga râului Nistru, astfel iminența izbucnirii unui nou focar de PPA este permanentă.

I.Descrierea programului

1.1 Prevederi generale.

Programul va fi implementat pe parcursul anilor 2019- 2021, iar obiectivul principal este eradicarea focarelor, obținerea unui statut epizootic favorabil pentru PPA și combaterea posibilităților de introducere a virusului PPA în țară, precum și depistarea precoce a prezențe virusului PPA în efectivele de porci domestici și efectivele de mistreți.

Acest program se aplică în efectivele de porci domestici și mistreți.

Se va aplica supraveghere activă și pasivă utilizate atât în efectivele de porcine domestice și în efectivele de mistreți.

Populația țintă va fi reprezentată de porcii din ferme și gospodării (supravegherea pasivă) inclusiv acei porci cu semne clinice caracteristice PPA, toți mistreții găsiți morți în păduri sau care au murit în urma accidentelor rutiere (supravegherea pasivă), precum și mistreții vânați (supraveghere activă).

Autoritățile implicate în program vor fi:

- Inspectoratul General pentru Situații de Urgență- responsabil de gestionarea situațiilor emergente indiferent de natura acesteia;
- Autoritățile publice locale- conform atribuțiilor și competențelor stabilite de Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, dar și alte acte normative;
- Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) - responsabilă de supravegherea și controlul bolilor animalelor;
- Agenția MOLDSILVA - responsabilă de gestionarea animalelor sălbatice;
- Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova care promovează conservarea și prosperarea faunei sălbatice, jucând un rol important în depistarea timpurie a bolilor la animalele sălbatice.
- Alte instituții publice implicate după caz sau cele menționate în decizia comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 1 din 21.09.2018.

1.2. Descrierea și delimitarea zonelor geografice și administrative în care urmează să fie implementat programul.

Programul se va aplica pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

La finele anului 2018 numărul total de porci se estima la cca 456583 de animale iar distribuția acestora poate fi accesată pe următorul link: <https://batchgeo.com/map/a48a8bb2c734b457877025fca0a2f074>, sau generată din Sistemul Informațional Automatizat Registrul de Stat al Animalelor (SIA RSA), rubrica rapoarte.

Distribuția fermelor de porci / gospodăriilor (informația poate fi găsită pe următorul link: <https://batchgeo.com/map/d6bb46f9b4617888d16cacbf5cd71553>)

Numărul de exploatații de porcine

Criteriu de divizare	Exploatații cu până la 5 porci	Exploatații de la 6 până la 100 de	Exploatații de la 101 porci și mai

		porci	mult.
Numărul total de exploatații	41509	8061	133

1.3. Măsurile pentru PPA care se vor aplica pentru controlul bolii în efectivele de porcii domestici:

1) Inspecția și supravegherea porcilor domestici din exploatații se va desfășura de cel puțin de trei ori pe an la exploatațiile în care se întrețin mai mult de 101 porci; de cel puțin patru ori pe an la exploatațiile unde se întrețin de la 6- 100 porci de către medicii veterinari oficiali, iar în cazul exploatațiilor în care sunt întreținuți până la 5 porci, vor fi efectuate inspecții după caz de către medicii veterinari oficiali sau vizite de către medicii veterinari de liberă practică, care în caz de depistare a neregulilor vor notifica medicii veterinari oficiali.

În cazul simptomelor clinice (febră sau leziunilor hemoragice, avortul spontan etc), se va recurge la prelevarea probelor pentru încercări de laborator destinate detecției virusului PPA.

În timpul inspecțiilor/vizitelor se va evalua respectarea măsurilor de biosecuritate conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1368/2016, precum și recensământul porcilor.

2) Vor fi desfășurate campanii de informare destinate proprietarilor de porci explicându-le astfel rolul lor în profilaxia PPA și pierderile pe care le pot suporta, precum și necesitatea respectării depline a cerințelor minime de biosecuritate reglementate de Hotărârea Guvernului nr. 1368/2016, dar și notificarea promptă a cazurilor de suspiciune de boală și promovarea participării lor active la supravegherea efectivelor de porcii domestici. Campaniile de informare se vor desfășura prin derularea unor spoturi video la canalele TV cu acoperire națională și prin intermediul posterelor și flayerilor informative.

1.4. Măsurile pentru PPA care se vor aplica pentru controlul bolii în efectivele de mistreți:

1) Pe întreg teritoriul țării, toți mistreții găsiți morți sau bolnavi vor fi testați la PPA prin metoda RT-PCR;

2) În perioada de vânătoare (orientativ perioada octombrie - decembrie), probele de sânge ale tuturor mistreților vânați vor fi investigate obligatoriu prin metoda RT- PCR.

3) Se va realiza un program de informare și conștientizare referitor la importanța depistării și raportării cadavrelor de mistreți. Programul de conștientizare va cuprinde obligatoriu vânătorii și persoanele responsabile de desfășurarea partidelor de vânătoare și se va axa pe cerințele minime de biosecuritate aplicate în timpul partidelor de vânătoare, așa cum este stabilit în Capitolul III al Hotărârea Guvernului nr. 1368/2016.

4) Persoanele care vor raporta Agenției despre depistarea cadavrelor de mistreți vor primi stimulente în valoare de 50 euro (echivalentul în valuta națională conform cursului stabilit de Banca Națională) așa cum prevede pct. 45¹ al Hotărârea Guvernului nr. 1368/2016 și Ordinul ANSA nr. 544/2018.

1.5. Prevederi specifice.

1) Notificarea bolii.

Conform Ordinul ANSA nr. 51 din 03.04.2015 „Cu privire la aprobarea unor norme sanitare -veterinare privind notificarea internă și declararea oficială a unor boli transmisibile ale animalelor”, PPA este inclusă în lista bolilor cu notificare obligatorie, iar notificarea se face conform prevederilor Procedurii Specifice de notificare internă a bolilor ([PS /SV-SA-01-01](#))

2) Aplicarea măsurilor de supraveghere.

A) Pentru supravegherea în exploatații:

În întreaga țară exploatațiile de porci vor fi ținute sub un program strict de monitorizare a stării de sănătate.

Activitățile de supraveghere vor fi următoarele:

- toți porcii bolnavi sau morți care manifestă semne clinice sau morfopatologice specifice PPA, vor fi inspecțiați de către un medic veterinar oficial în conformitate cu dispozițiile din Manualul de diagnostic al PPA aprobat prin Ordinul ANSA nr. 34 din 24.01.2018.

Moartea subită va fi una dintre primele semne clinice suspecte.

Principalele simptome clinice și morfopatologice care vor fi luate în considerare sunt:

- a) febră cu morbiditate și mortalitate la porcii de toate vârstele.
- b) febră cu sindrom hemoragic: hemoragii sub formă de peteșii și echimoze, în special la nivelul ganglionilor limfatici, rinichi, mucoasei vezicii urinare, splină (care este mărită și închisă la culoare, în special în forme acute) ș.a.

Examinarea clinică va fi efectuată în conformitate cu Ordinul ANSA nr. 34 din 24.01.2018 cu privire la aprobarea Manualului de diagnostic pentru Pesta Porcină Africană și va include cel puțin măsurarea temperaturii corporale și se va urmări în deosebi :

- porci bolnavi sau anorexici;
- porci nou introduși din zone cu focare confirmate sau din alte surse suspecte;
- porcine ținute în exploatații vizitate recent de vizitatori externi care au avut recent contacte strânse cu porci suspectați sau infectați cu PPA sau pentru care s-au identificat alte contacte deosebit de riscante cu o sursă potențială de virus PPA;
- porcine cărora li s-au prelevat deja probe și care au fost testați pentru PPA, în cazul în care rezultatele acestor teste nu permit excluderea PPA sau au fost în contact direct sau indirect cu porci care au fost testați pentru PPA, în cazul în care rezultatele acestor teste nu permit excluderea PPA;

- porcine în perioada de coalescență.

În cazul în care inspecția exploatației suspectate nu se depistează porci menționați la aliniatul anterior, medicul veterinar va trebui :

- să efectueze alte examinări în exploatația în cauză și să se asigure că probele pentru testele de laborator sunt prelevate corespunzător;

- să aplice sau să mențină măsurile prevăzute în Capitolul III din Anexa nr. 2 a Hotărîii Guvernului nr.1368 din 19.12.2016 cu privire la aprobarea unor norme sanitar-veterinare, în așteptarea unor investigații suplimentare în exploatația în cauză care să excludă suspiciunea de PPA.

Numărul minim de porci care urmează să fie examinați trebuie să asigure o prevalență de 10% și o confidență de 95% și:

a) trebuie efectuat un număr minim de teste serologice pentru a detecta seroprevalența de cel puțin 10% cu o confidență de 95%;

b) numărul de probe prelevate pentru teste virusologice va fi influențat de numărul de porci bolnavi din exploatației, dar se va urmări ca probele să se preleveze de la fiecare porc bolnav sau mort din exploatația respectivă.

Pentru fiecare categorie de exploatații, va fi pusă în aplicare o schemă de supraveghere adecvată pentru examenul clinic și de laborator, luând în considerare nivelul de biosecuritate și riscul de răspândire a bolii.

B) Pentru supravegherea mistreților:

Atât în zonele infectate, cât și în zonele de risc, vânătoarea se va desfășura numai cu respectarea cerințelor de biosecuritate stipulate în Hotărîrea Guvernului nr. 1368/2016.

Toți mistreții vânați, găsiți morți sau care au decedat în urma accidentelor rutiere vor fi examinați prin examene de laborator destinate depistării virusului PPA. Mistreții vor fi testați pentru detecția prezenței genomului PPA utilizând metodele RT-PCR, iar cei pozitivi vor fi testați obligatoriu pentru detecția anticorpilor utilizând metoda ELISA.

Toți mistreții morți și cei uciși în accidente rutiere vor fi examinați de către medicul veterinar oficial, probele de sânge și de organe vor fi prelevate și testate în conformitate cu manualul de diagnostic pentru identificarea genomului PPA utilizând metodele RTF PCR, iar cei pozitivi vor fi testați obligatoriu pentru detecția anticorpilor utilizând metoda ELISA..

Numărul minim de mistreți în Moldova de la care se vor preleva probe în scopul testărilor va fi cel puțin egal cu numărul de mistreți vânați pe cursul anului.

Perioada de prelevare a probelor va fi pe parcursul întreg anului, iar animalele vor fi testate pentru identificarea genomului PPA utilizând metodele RT-PCR, iar cei pozitivi vor fi testați obligatoriu pentru detecția anticorpilor utilizând metoda ELISA..

Pe lângă supravegherea activă, sistemul de supraveghere pasivă pentru mistreți va fi consolidat și aplicat pe tot parcursul anului. Toți mistreții bolnavi sau găsiți morți vor fi testați pentru prezența genomului PPA, iar cei pozitivi vor fi testați obligatoriu pentru detecția anticorpilor utilizând metoda ELISA..

Vânătorii și angajații silvici vor fi instruiți corespunzător și încurajați să raporteze către ANSA a tuturor cazurilor de mistreți găsiți morți, inclusiv a celor uciși în accidente rutiere sau identificați în urma depistării cazurilor de braconaj. Probele de la mistreți vor fi prelevate de către medicii veterinari oficiali sau de către vânătorii instruiți în acest scop folosind recipiente adecvate.

Pe lângă măsurile menționate mai sus, în întreaga țară vor fi implementate măsurile de biosecuritate așa cum sunt stabilite de Hotărârea Guvernului nr. 1368/2016 și anume:

1) În scopul limitării creșterii populației, se interzice hrănirea de susținere a mistreților. Se permite ademenirea mistreților, pentru a fi vânați, cu hrană puțină, cu rol de momeală, în cantitate ce nu va depăși 10 kg/km²/lună.

2) Cota totală de recoltare a vânatului la mistreți va fi echilibrată între masculi și femele (50% fiecare) și se va urmări prioritar recoltarea femelelor mature.

3) Pe terenurile de vânătoare se vor organiza partide de vânătoare la mistreți doar dacă se vor respecta următoarele cerințe:

a) există un spațiu specializat destinat prelucrării primare a vânatului, disponibil pe fiecare teren de vânătoare pentru a oferi condiții de schimbare a hainelor. Acesta trebuie să fie protejat împotriva accesului neautorizat al persoanelor și al animalelor, dotat cu apă, dezinfectanți suficienți și eficienți, fiind asigurate și condiții de colectare a deșeurilor;

b) participanții la partidele de vânătoare vor utiliza haine și încălțăminte special destinate acestui scop, îmbrăcate/încălțată și dezbrăcate/descălțată în spațiile prevăzute la litera a);

c) există o încăpere echipată cu un frigider (sau condiții în ceea ce privește menținerea carcasei până la obținerea rezultatelor de laborator);

d) de la toți mistreții vânați se vor recolta probe pentru a fi testate la pesta porcină africană și trichineloză;

e) mistreții vânați vor rămâne în incinta zonei de vânătoare până la obținerea rezultatelor testelor de laborator și numai carcusele cu rezultate negative la testele de laborator pot fi scoase și utilizate. În cazul rezultatelor pozitive se va proceda

conform prevederilor Normei sanitar-veterinare privind stabilirea unor prevederi specifice de combatere al pestei porcine africane din anexa nr.2 la prezenta Hotărîre;

f) carcasele mistreților vânați vor fi marcate individual și lizibil;

g) este interzisă eviscerarea mistreților vânați la întâmplare pe terenul de vânătoare, aceștia trebuie să fie aduși în incinta locului specializat, limitându-se pierderile de fluide (inclusiv sânge);

h) după eviscerare, suprafețele și echipamentul utilizat (inclusiv vehiculele de transport) trebuie spălate și dezinfectate cu dezinfectanți autorizați;

j) subprodusele de origine animală trebuie distruse în conformitate cu Regulile sanitar-veterinare privind subprodusele de origine animală nedestinate consumului uman, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 315/2010;

i) se interzice întreținerea porcilor domestici sau sălbatici în imediata vecinătate a spațiilor prevăzute la litera a).

1.5 Identificarea animalelor și înregistrarea exploatațiilor.

Porcii domestici vor fi obligatoriu identificate, iar exploatațiile înregistrate și autorizate sanitar-veterinar conform prevederilor Legii nr. 221 din 19.10.2007 privind activitatea sanitar-veterinară și a Legii nr. 231 din 20.07.2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor.

1.6. Investigații și principii epizootologice

În cazul apariției unui focar de PPA animalele din zona de protecție și zona de supraveghere vor fi permanent monitorizate și supravegheate de către subdiviziunile teritoriale ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor și vor fi aplicate pe deplin toate măsurile necesare așa cum prevede Anexa nr. 2 a Hotărîrii Guvernului nr.1368/ 2016 și Hotărîrea Guvernului nr. 1374/2016.

Imediat ce cazurile se vor confirma prin încercări de laborator, vor fi rapid notificate Organizația Mondială pentru Sănătatea Animală (OIE) și DG SANTE, dar și autoritățile veterinare competente din România, Ucraina, Federația Rusă, precum și se va solicita Biroului de Reintegrare să informeze regiunea transnistreană, despre stabilirea sau ridicarea restricțiilor sanitar-veterinare privind PPA.

Subdiviziunile teritoriale ale Agenției vor fi informate în permanență despre situația epizootică din țară dar și din regiune atât prin intermediul rețelei de comunicare internă a Agenției cât și prin intermediul sistemului informațional „SIA RSA” (rubrica „Alerte”)

Definirea zonelor protecție și de supraveghere

Definirea zonelor de protecție și de supraveghere va fi în concordanță cu prevede Anexa nr. 2 a Hotărîrii Guvernului nr.1368 /2016 cu privire la aprobarea unor norme sanitar-veterinare, și Hotărîrii Guvernului nr. 1374/2016 care stipulează că ANSA stabilește o zonă de protecție (infectată) cu o rază de cel puțin 3 km în jurul focarului,

care este inclusă într-o zonă de supraveghere cu o rază totală de cel puțin 10 km (zonă de risc).

Măsurile în zona de protecție stabilită

În zonele de protecție, subdiviziunile teritoriale ale ANSA asigură următoarele măsuri:

- trebuie să se efectueze un recensământ al tuturor exploatațiilor cât mai operativ posibil; după stabilirea zonei de protecție, aceste exploatații sunt inspectate de un medic veterinar oficial într-un termen de cel mult șapte zile, în vederea efectuării unui examen clinic al porcilor și a unui control al registrului și al crotaliilor de identificare a porcilor prevăzute la capitolele III și IV din Anexa 2 a Hotărârii de Guvern nr.1368;

- interzicerea mișcării și transportului porcilor pe drumurile publice sau private, cu excepția drumurilor de deservire ale exploatațiilor, și cu excepția cazului în care subdiviziunile teritoriale ale Agenției autorizează mișcările de animale. Această interdicție nu se extinde la tranzitul de porci pe cale rutieră sau feroviară ce nu presupune o descărcare sau oprire;

- camioanele și celelalte vehicule și echipamente utilizate pentru transportul porcilor sau al altor animale sau al unor materiale susceptibile de a fi contaminate (precum carcasele, furajele, gunoiul de grajd, turbureala etc.) sunt curățate, dezinfectate, dacă este necesar, dezinsectizate și tratate cât se poate de repede după contaminare, în conformitate cu dispozițiile și procedurile stabilite la punctul 36 din Anexa 2 a Hotărârii de Guvern nr.1368/2016. Nici un camion sau vehicul care a fost utilizat la transportul porcilor nu poate părăsi zona fără a fi curățat și dezinfectat, apoi inspectat și reautorizat pentru transport de către autoritatea competentă;

- nici o altă specie de animal domestic nu poate fi introdusă în exploatație, nici nu poate ieși din aceasta fără autorizarea subdiviziunii teritoriale ale ANSA;

- toți porcii morți sau bolnavi dintr-o exploatație trebuie imediat notificați subdiviziunii teritoriale ale ANSA, care procedează la investigațiile corespunzătoare în conformitate cu procedurile stabilite în manualul de diagnostic;

- porcii nu pot părăsi exploatațiile în care sunt ținuți în cursul a cel puțin 40 de zile de la terminarea operațiunilor preliminare de curățare și de dezinsecție și, dacă este necesar, de dezinsecție a exploatației infectate. După 40 de zile, autoritatea competentă poate autoriza ieșirea porcilor din exploatația respectivă în condițiile menționate la punctul 29 din Anexa 2 a Hotărârii de Guvern nr.1368, pentru a fi direct transportați:

a) la un abator desemnat de subdiviziunile teritoriale ale agenției, de preferință în interiorul zonei de protecție sau de supraveghere, în vederea sacrificării imediate;

b) la o unitate de prelucrare sau într-un loc adecvat unde porcii sunt uciși imediat și carcasele lor sunt prelucrate sub supraveghere oficială;

c) în împrejurări excepționale, spre alte unități din afara zonei de protecție. În cazul aplicării acestei dispoziții, subdiviziunile teritoriale ale Agenției informează imediat OIE;

- materialul seminal, ovulele sau embrionii de porci nu pot părăsi exploatațiile situate în interiorul zonei de protecție;

- orice persoană care intră sau iese din exploatațiile de porcine trebuie să respecte măsurile de igienă adecvate, necesare pentru a reduce riscul de propagare a virusului pestei porcine africane.

În cazul în care interdicțiile prevăzute la alineatele de mai sus sunt menținute mai mult de 40 de zile din cauza apariției unor noi focare ale bolii și atunci când, în ceea ce privește adăpostirea porcilor, apar probleme privind bunăstarea animalelor sau unele de altă natură, autoritatea competentă poate, la cererea justificată a proprietarului, să autorizeze ieșirea porcilor dintr-o exploatație situată în interiorul zonei de protecție, pentru a fi direct transportați:

- spre un abator desemnat de subdiviziunile teritoriale ale agenției, de preferință în zona de protecție sau de supraveghere, în vederea sacrificării imediate;

- într-o unitate de prelucrare sau într-un loc adecvat în care porcii sunt uciși imediat și carcasele lor sunt prelucrate sub supraveghere oficială;

- în împrejurări excepționale, spre alte unități situate în zona de protecție.

Subdiviziunile teritoriale ale Agenției pot autoriza transportul porcinelor din exploatația în cauză, cu condiția ca:

1. Un medic veterinar oficial a efectuat o examinare clinică a porcinelor din exploatație, în special a celor care urmează să fie transportate, inclusiv termometria, în conformitate cu procedurile stabilite în manualul de diagnostic și o verificare a mărcii de înregistrare și de identificare a porcinelor menționate la capitolele III și IV din prezentul regulament;

2. controalele și examenele prevăzute la punctul 1 să nu fi scos în evidență prezența pestei porcine africane și să fi confirmat respectarea Anexei nr. 2 din Hotărârea Guvernului 1368 din 19.12.2016;

3. Porcii să fie transportați în vehicule sigilate de subdiviziunile teritoriale ale Agenției;

4. Vehiculul și echipamentul utilizat pentru transportul porcilor să fie imediat curățate și dezinfectate după transport în conformitate cu prevederile normei indicate;

5. În cazul în care porcii trebuie sacrificați sau uciși, să se preleveze un număr suficient de probe de la animale, în conformitate cu manualul de diagnostic, pentru a confirma sau a infirma prezența virusului pestei porcine africane în aceste exploatații;

6. În cazul în care porcii trebuie transportați la un abator:

- subdiviziunile teritoriale ale ANSA responsabile pentru abator să fi fost informate cu privire la intenția de a trimite porci în acest loc și notifică sosirea lor subdiviziunilor teritoriale ale ANSA de la locul de expediere;

- la sosirea în abator, acești porci să fie ținuți și adăpostiți separat de ceilalți porci;

- în timpul inspecțiilor ante și post mortem efectuate în abatorul desemnat, subdiviziunile teritoriale ale ANSA să țină seama de orice semne referitoare la prezența virusului pestei porcine africane;

- carnea proaspătă a acestor porci trebuie să fie prelucrată și marcată cu o șampilă specială. Această prelucrare trebuie efectuată la o unitate desemnată de ANSA, situată în zona de protecție. Carnea trebuie trimisă către unitatea menționată, cu condiția ca lotul să fie sigilat înainte de plecare și să rămână sigilat pe tot parcursul transportului.

Aplicarea măsurilor în zona de protecție se menține cel puțin până când:

1) operațiunile de curățare, dezinfecție și, dacă este necesar, de dezinsecție a exploatațiilor infectate sunt terminate;

2) porcii din toate exploatațiile au fost supuși unor examene clinice și de laborator efectuate în conformitate cu manualul de diagnostic pentru a detecta posibila prezență a virusului pestei porcine africane.

Examenele prevăzute la punctul 2) nu se pot practica înainte de trecerea a 45 de zile de la terminarea operațiunilor preliminare de curățare, de dezinfecție și, dacă este necesar, de dezinsecție a exploatațiilor infectate.

Cu toate acestea, prin derogare de la dispozițiile punctului 28 alineatul (6) punctele 29 și 30 din Anexa nr.2 a Hotărîrii Guvernului nr. 1368 din 19.12.2016, termenele de 40 și 45 de zile se pot reduce la 30 de zile dacă, în conformitate cu manualul de diagnostic, ANSA a implementat un program intensiv de prelevare a probelor și de testări, prin care se exclude prezența pestei porcine africane în exploatația în cauză.

De asemenea, conform prevederilor subpunctului 6) al punctului 8 din Hotărîrea Guvernului 1374/2016 în cazul depistării a trei și mai multe focare de PPA vor fi nimiciți toți porcii din localitatea respectivă.

1.8. Măsuri aplicate în zona de supraveghere

Subdiviziunile teritoriale ale ANSA trebuie să se asigure că în zona de supraveghere se aplică următoarele măsuri:

1. trebuie să se efectueze un recensământ al tuturor exploatațiilor de porcine;

2. circulația și transportul porcilor pe drumurile publice sau private, excluzând, dacă este necesar, drumurile de deservire a exploatațiilor, sunt interzise, cu excepția aprobării de către autoritățile competente(ANSA). Această interdicție nu trebuie să se aplice la tranzitul de porci pe cale rutieră sau feroviară, fără descărcare sau oprire,

nici la porcii pentru sacrificare care provin din afara zonei de supraveghere și se îndreaptă spre un abator situat în respectiva zonă în vederea unei sacrificări imediate;

3. camioanele și celelalte vehicule și echipamente utilizate pentru transportul porcilor sau al altor animale sau al unor materiale susceptibile de a fi contaminate (precum carcasele, furajele, gunoiul de grajd, turbureala etc.) sunt curățate, dezinfectate, dacă este necesar, dezinfectate și tratate cât mai repede după contaminare, în conformitate cu punctul 36 din Anexa nr.2 a Hotărîrii Guvernului nr. 1368 din 19.12.2016. Nici un camion sau vehicul care a fost utilizat la transportul porcilor nu poate părăsi zona fără a fi curățat și dezinfectat;

4. nici o altă specie de animal domestic nu poate pătrunde sau ieși din exploatație fără autorizarea autorității competente în următoarele șapte zile de la stabilirea zonei;

5. toți porcii morți sau bolnavi dintr-o exploatație trebuie de îndată declarați autorității competente (ANSA), care procedează la investigațiile corespunzătoare în conformitate cu procedurile stabilite în manualul de diagnostic;

6. porcii nu pot părăsi exploatația în care sunt ținuți în cursul a cel puțin 45 de zile de la terminarea operațiunilor preliminare de curățare și de dezinfecție și, dacă este necesar, de dezinfecție a exploatației infectate. În cursul celor 45 de zile, sub jurisdicția condițiilor prevăzute la punctul 30 din Anexa nr.2 a Hotărîrii Guvernului nr. 1368 din 19.12.2016, ANSA poate autoriza ieșirea porcilor din exploatația respectivă pentru a fi direct transportați:

a) spre un abator desemnat de autoritatea competentă, de preferință în interiorul zonei de protecție sau de supraveghere în vederea unei sacrificări imediate;

b) spre o unitate de prelucrare sau un loc adecvat în care porcii sunt imediat uciși și carcasele lor sunt prelucrate sub supraveghere oficială;

c) în circumstanțe excepționale, spre alte unități situate în interiorul zonei de protecție sau de supraveghere.

d) în cazul în care porcii urmează să fie transportați într-un abator, la cererea subdiviziunilor teritoriale ale ANSA, pot fi făcute derogări de la punctul 30, subpunctele 5) și 6) din Anexa nr.2 a Hotărîrii Guvernului nr. 1368 din 19.12.2016, la cererea unui proprietar și, în special în ceea ce privește marcajul cărnii acestor porcine și destinația ulterioară a produselor rezultate din tratare;

7. materialul seminal, ovulele sau embrionii de porci nu pot părăsi exploatațiile situate în interiorul zonei de supraveghere;

8. orice persoană care intră sau iese din exploatațiile de porcine trebuie să respecte măsurile de igienă adecvate, necesare pentru a reduce riscul de propagare a virusului pestei porcine africane.

În cazul în care interdicțiile prevăzute la punctul 33 din prezenta normă sunt menținute mai mult de 45 de zile din cauza apariției de noi focare ale bolii și atunci când, în ceea ce privește adăpostirea porcilor, apar probleme privind bunăstarea

animalelor sau probleme de altă natură, sub rezerva condițiilor menționate la punctul 30 din prezenta Normă, subdiviziunile teritoriale ale ANSA permit transportul porcinelor dintr-o exploatație situată în zona de supraveghere direct către:

1) spre un abator desemnat de subdiviziunile teritoriale ale ANSA, situat de preferință în zona de protecție sau de supraveghere, în scopul sacrificării imediate;

2) o unitate de prelucrare sau un loc adecvat în care porcii sunt imediat uciși și carcasele lor sunt prelucrate sub supraveghere oficială;

Aplicarea măsurilor în zona de supraveghere se menține cel puțin până când:

1) operațiunile de curățare, de dezinfecție și, dacă este necesar, de dezinsecție a exploatațiilor infectate sunt terminate;

2) porcii prezenți în toate exploatațiile au fost supuși unor examene clinice și de laborator efectuate în conformitate cu manualul de diagnostic, pentru a detecta eventuala prezență a virusului pestei porcine africane.

Examenele prevăzute la punctul 1) nu se pot practica înainte de trecerea a 40 de zile de la terminarea operațiunilor preliminare de curățare, de dezinfecție și, dacă este necesar, de dezinsecție a exploatațiilor infectate.

Cu toate acestea, prin derogare de la punctul 33 subpunctul 5) și de la punctele 34 și 35 din prezenta normă, termenele de 45 de zile și de 30 de zile se pot reduce la 21, de zile dacă, în conformitate cu manualul de diagnostic, subdiviziunile teritoriale ale ANSA se vor aplica un program intensiv de prelevare probe și de testări prin care se exclude prezența pestei porcine africane în exploatația în cauză.

1.9. Programele de supraveghere și măsurile preventive aplicabile exploatațiilor de porci.

Republica Moldova va pune în aplicare în aplicare măsuri de control pentru a minimiza riscul de PPA la porcii domestici cu toate că persistența izbucnirii focarelor de boli mai ales în exploatațiile casnice este destul de major.

Crescătorii de porci vor fi instruiți să aplice măsurile de biosecuritate stabilite prin actele normative și în acest sens vor fi elaborate ghiduri de biosecuritate care vor fi distribuite proprietarilor de porci. La fel vor fi derulate spoturi video prin intermediul canalelor TV cu acoperire națională, dar și flayere și postere cu caracter informativ.

Programul de supraveghere și măsurile preventive vor fi aplicate tuturor exploatațiilor din țară indiferent de numărul de porci din exploatați.

Exploatațiile de porci vor fi ținute sub un program riguros de monitorizare a sănătății și toți porcii bolnavi sau morți, pentru care PPA nu poate fi exclusă din motive clinice sau de altă natură, vor fi inspectați de un medic veterinar oficial și examinați pentru PPA în conformitate cu dispozițiile stabilite de Manualul de diagnostic al PPA aprobat prin Ordinul ANSA nr. 34 din 24.01.2018 (în continuare

„manual de diagnostic”). Moartea subită va fi unul dintre primele semne clinice ce va trezi suspiciunea.

În cadrul controalelor vor fi utilizate fișele de evaluare prevăzute în Ordinul MADRM nr. 79/2019

Principalele constatări clinice și patologice care trebuie luate în considerare sunt:

a) febră cu morbiditate și mortalitate la porcii indiferent de vârstă.

b) febră cu sindrom hemoragic: peteșii și echimoze, în special la nivelul ganglionilor limfatici, rinichilor, splinei (care este mărită și închisă la culoare, în special în formele acute) și a vezicii urinare și ulcerării ale vezicii biliare.

Pentru detectarea precoce a prezenței PPA, porcii sacrificați pentru consum propriu acasă vor fi inspectați după caz de către un medic veterinar.

Examinarea ante și post-mortem se va efectua în zona infectată și se va concentra pe detectarea semnelor PPA. În cazul animalelor cu simptome / leziuni suspecte, se vor efectua testări de laborator în conformitate cu manualul de diagnostic pentru a exclude prezența PPA.

Pe baza unei abordări sistematice, ANSA va începe clasificarea tuturor exploatațiilor de porci situate în zona infectată și de risc în funcție de nivelul de biosecuritate, de numărul de porci întreținuți și de riscul de răspândire a bolii. În principiu, aceștia trebuie să respecte cerințele de biosecuritate stipulate în Hotărârea Guvernului nr. 1368/2016 și care prevede:

1. Categorizarea exploatațiilor astfel:

a) nonprofesionale, cu un efectiv de pînă la 5 porcine, a căror masă corporală depășește 30 kg;

b) de capacitate mică, cu un efectiv cuprins între 6-100 de porcine, a căror masă corporală depășește 30 kg;

c) de capacitate mare, cu un efectiv mai mare de 101 de porcine, a căror masă corporală depășește 30 kg;

2. Cerințele minime de biosecuritate după cum urmează:

I Exploatațiile nonprofesionale de porcine trebuie să îndeplinească următoarele cerințe minime de biosecuritate:

1) întreținerea porcilor doar în spații îngrădite, fără posibilitatea de a veni în contact cu porcinele domestice din alte exploatații, cu porcii mistreți sau cu proprietarii străini care dețin porcine domestice;

2) utilizarea, la îngrijirea porcilor, a hainelor și a încălțăminte special destinate acestui scop (îmbrăcate/încălțată la intrare și dezbrăcate/descălțată la ieșirea din adăpost);

3) existența, la intrarea în adăpost, a condițiilor pentru spălatul pe mâini și dezinfectarea încălțăminte;

4) interzicerea hrănirii porcilor cu deșeuri alimentare ce conțin resturi de carne de porc, conform punctului 26 din Regulile sanitar-veterinare privind subprodusele de origine animală nedestinate consumului uman, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.315/2010;

5) evitarea contactului porcilor cu produsele sau subprodusele provenite de la porcii mistreți, inclusiv de la cei vânați sau morți;

6) interzicerea scoaterii/admiterii scroafelor/vierilor din/în exploatație în scopul monei;

7) interzicerea hrănirii porcilor cu iarbă proaspătă sau cu cereale, cu excepția cazului în care acestea sînt tratate astfel încît să fie inactivat virusul pestei porcine africane sau sînt depozitate timp de cel puțin 30 de zile înainte de a fi administrate;

8) folosirea paielor ca așternut pentru porci numai în cazul în care acestea au fost tratate astfel încît să fie inactivat virusul pestei porcine africane sau au fost păstrate timp de cel puțin 90 de zile înainte de a fi utilizate;

9) în cazul în care un membru din familie a participat la partide de vînătoare sau la manipularea vînatului, acesta nu va contacta cu porcii cel puțin 48 de ore;

10) neadmiterea accesului persoanelor străine la porcii din gospodărie;

11) sacrificarea porcilor în condiții casnice se va efectua numai sub supravegherea medicului veterinar.

II. Exploatațiile de porcine de capacitate mică trebuie să îndeplinească următoarele cerințe minime de biosecuritate:

1) asigurarea împrejmuirii exploatației, astfel încît accesul să poată fi controlat;

2) asigurarea asistenței sanitar-veterinare de către medicul veterinar de liberă practică, organizată în condițiile legii;

3) permiterea accesului persoanelor străine numai cu aprobarea administrației exploatației și înregistrarea într-un registru special a tuturor datelor privind vizitatorii;

4) permiterea accesului în exploatație al personalului, al vizitatorilor sau al inspectorilor oficiali numai cu respectarea regulilor de filtru sanitar-veterinar, în special în ceea ce privește echipamentul și dezinfectia;

5) existența unei construcții speciale denumite vestiar, amenajată corespunzător, pentru a preveni circulația agenților patogeni în/din exploatație. Acesta se amplasează la limita zonei de producție, astfel încât intrarea persoanelor în vestiar să se facă din afara zonei, iar ieșirea din vestiar să asigure accesul direct în zona de producție a exploatației. Vestiarul trebuie să aibă minimum o cameră în care să fie asigurate condiții pentru schimbarea hainelor, a încălțămintei de stradă, a echipamentului de lucru și condiții de dezinfecție a mâinilor;

6) asigurarea cu dezinfectoare pentru încălțămintă atât la intrarea, cât și la ieșirea din vestiar;

7) asigurarea, la intrarea și ieșirea din exploatație, a condițiilor pentru dezinfecția mijloacelor de transport a furajelor, animalelor vii sau cadavrelor;

8) efectuarea acțiunilor de dezinfecție, dezinsecție și deratizare ori de câte ori este necesar. Pentru decontaminare se folosesc numai dezinfectanții înregistrați în Registrul de stat al medicamentelor de uz veterinar, care au concentrația de substanță activă prevăzută în instrucțiunile de utilizare, schimbarea soluției dezinfectante făcându-se cu o frecvență care să asigure menținerea aceleiași concentrații;

9) colectarea și neutralizarea subproduselor de origine animală care nu sînt destinate consumului uman se efectuează în conformitate cu Regulile sanitar-veterinare privind subprodusele de origine animală nedestinate consumului uman, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 315/2010;

10) asigurarea condițiilor pentru depozitarea cadavrelor, a avortonilor și a placentelor, astfel încît să fie evitată difuzarea eventualilor agenți patogeni;

11) interzicerea încărcării porcilor, în vederea livrării, în mijloace de transport neautorizate sanitar-veterinar sau care nu prezintă dovada efectuării operațiunii de dezinfecție;

12) interzicerea deținerii porcilor la domiciliu de către personalul care își desfășoară activitatea în acest tip de exploatații;

13) interzicerea introducerii de către personal a alimentelor de origine animală pe teritoriul exploatației;

14) interzicerea hrănirii porcilor cu deșeuri alimentare ce conțin resturi de carne de porc, conform punctului 26 din Regulile sanitar-veterinare privind subprodusele de origine animală nedestinate consumului uman, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 315/2010;

15) evitarea contactului porcilor cu produsele sau subprodusele provenite de la porcii mistreți, inclusiv de la cei vânați sau morți;

16) interzicerea scoaterii/admiterii scroafelor/vierilor din/în exploatație în scopul monteii;

17) interzicerea hrănirii porcilor cu iarbă proaspătă sau cu cereale, cu excepția cazului în care acestea sînt tratate astfel încît să fie inactivat virusul pestei porcine africane sau sînt depozitate timp de cel puțin 30 de zile înainte de a fi administrate;

18) folosirea paielor ca așternut pentru porci numai în cazul în care acestea au fost tratate astfel încît să fie inactivat virusul pestei porcine africane sau au fost păstrate timp de cel puțin 90 de zile înainte de a fi utilizate;

19) în cazul în care un membru al personalului a participat la partide de vînătoare sau la manipularea vînatului, acesta nu va avea acces în exploatație cel puțin 48 de ore.

III. Exploatațiile de porcine de capacitate mare trebuie să îndeplinească următoarele cerințe minime de biosecuritate:

1) asigurarea împrejmuirii exploatației, astfel încît să nu fie permisă intrarea sau ieșirea animalelor și a persoanelor neautorizate;

2) asigurarea asistenței sanitar-veterinare de către medicul veterinar de liberă practică, organizată în condițiile legii, care nu acordă asistență sanitar-veterinară exploatațiilor nonprofesionale;

3) delimitarea strictă a zonei de producție de zona administrativă pentru exploatațiile de porcine în sistem integrat și pentru exploatațiile de porcine cu sector de reproducție;

4) permiterea accesului persoanelor străine numai cu aprobarea administrației exploatației și înregistrarea într-un registru special a tuturor datelor privind vizitatorii, elaborarea unor proceduri prin care se interzice accesul în exploatație al persoanelor care au vizitat alte exploatații de porcine în ultima perioadă (durata acesteia va fi stabilită de fiecare fermă în parte, dar nu va fi mai mică de 48 de ore);

5) permiterea accesului în exploatație al personalului, al vizitatorilor sau al inspectorilor oficiali numai cu respectarea regulilor de filtru sanitar-veterinar, în special în ceea ce privește echipamentul și dezinfectia;

6) limitarea, pe cât posibil, a circulației personalului în alte zone de producție decât cea în care își desfășoară activitatea, pentru exploatațiile de porcine în sistem integrat și pentru exploatațiile de porcine cu sector de reproducție;

7) amplasarea adăposturilor în cadrul exploatațiilor de porcine în sistem integrat și a celor cu sector de reproducție, astfel încât circulația animalelor în cadrul fluxului tehnologic să se facă fără intersectare;

8) asigurarea distanței dintre adăposturile de porcine, astfel încât să se prevină transmiterea agenților patogeni odată cu aerul viciat, evacuat prin sistemele de ventilație care asigură admisia aerului curat;

9) existența unei construcții speciale denumite vestiar-filtru, amenajată corespunzător, pentru a preveni vehicularea agenților patogeni în și din exploatație și care trebuie să corespundă următoarelor cerințe:

a) să fie amplasată la limita zonei de producție, astfel încât intrarea persoanelor în vestiar să se facă din afara sau din interiorul zonei administrative, iar ieșirea din vestiar să asigure accesul direct în zona de producție a exploatației;

b) să aibă dimensiune proporțională cu numărul personalului angajat;

c) să fie amenajată astfel încât să permită schimbarea îmbrăcăminte și încălțămintei de stradă cu echipamentul de lucru sau, respectiv, cu echipamentul de unică folosință, în cazul vizitatorilor, și dezinfecția mâinilor;

d) să asigure un flux corespunzător de mișcare a persoanelor prin compartimentarea spațiilor existente, cu intrare într-un spațiu destinat hainelor și încălțămintei de stradă, urmat de un spațiu dotat cu grup sanitar, duș și un spațiu destinat echipamentului de lucru și decontaminării mâinilor, cu ieșire în zona de producție;

e) să fie dotat, pentru fiecare persoană care activează în zona de producție, cu echipament de protecție individual, utilizat numai în spațiul de producție, sau cu echipament de unică folosință pentru vizitatori, cu săpun, substanțe dezinfectante și prosoape;

f) să fie dotat cu apă caldă, fiind interzisă alimentarea prin surse de apă deschise;

g) să fie dotat cu utilaj pentru igienizarea hainelor de lucru;

h) să fie construit din materiale ușor de curățat, dezinfectat și menținut, în permanență, într-o stare funcțională și igienică. Pereții interiori să fie construiți din materiale netoxice, rezistente, impermeabile, netede și care nu putrezesc;

i) să fie dotat cu dezinfectoare pentru încălțăminte la intrare și la ieșire, precum și cu accesorii pentru curățarea mecanică minuțioasă a acesteia;

10) aplicarea măsurilor la punctele de acces în halele de producție pentru a preveni pătrunderea păsărilor sălbatice;

11) aplicarea măsurilor pentru descurajarea cuibăririi păsărilor sălbatice în perimetrul exploatației;

12) existența condițiilor de dezinfectare a mijloacelor de transport la intrarea în zona de producție;

13) interzicerea încărcării de porcine, în vederea livrării, în mijloace de transport neautorizate sanitar-veterinar sau care nu prezintă dovada efectuării operațiunii de dezinfecție;

14) compatibilitatea rampei de încărcare/descărcare cu un sistem care să asigure condițiile de protecție și bunăstare a porcinelor și/sau utilizarea mașinilor prevăzute cu rampă proprie;

15) curățarea, spălarea și decontaminarea rampei după fiecare operațiune;

16) în cazul în care autovehiculul care aprovizionează cu furaje sau alte autovehicule utilitare intră în zona de producție, este necesară efectuarea obligatorie a decontaminării suplimentare a mijlocului de transport, inclusiv a părților laterale ale acestuia, precum și utilizarea echipamentului de protecție de către conducătorul mijlocului de transport;

17) interzicerea accesului în zona de producție al autovehiculelor care transportă cadavre și subproduse de origine animală nedestinate consumului uman;

18) efectuarea de acțiuni de dezinfecție și deratizare ori de câte ori este necesar;

19) delimitarea sectoarelor în cadrul zonei de producție, după caz, pe categorii de producție;

20) corelarea capacității spațiilor de cazare, pe categorii de producție, astfel încât să se asigure posibilitatea aplicării principiului „totul plin – totul gol” pe obiectiv, adăpost sau subunitate de adăpost. După fiecare depopulare, suprafețele din zonele de producție se supun curățării, dezinfecției, într-o perioadă delimitată de timp care să permită efectuarea acestor acțiuni. În acest scop, exploatația de porcine trebuie să dispună de echipamentele necesare pentru executarea curățării mecanice, hidromecanice și aplicarea substanțelor biocide;

21) utilizarea, pentru decontaminare, numai a produselor înregistrate în Registrul de stat al medicamentelor de uz veterinar, care au concentrația de substanță

activă prevăzută în instrucțiunile de utilizare, schimbarea soluției dezinfectante făcându-se cu o frecvență care să asigure menținerea aceleiași concentrații;

22) depozitarea porcilor morți, a avortonilor și a placentelor se realizează în spații închise pentru a preveni vehicularea agenților patogeni și contactul cu animale sau persoane neautorizate;

23) colectarea și neutralizarea subproduselor de origine animală care nu sînt destinate consumului uman se efectuează în conformitate cu Regulile sanitar-veterinare privind subprodusele de origine animală nedestinate consumului uman, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 315/2010;

24) existența condițiilor pentru executarea necropsiilor;

25) interzicerea deținerii porcilor la domiciliu de către personalul are își desfășoară activitatea în exploatație;

26) tratarea cerealelor utilizate în hrana animalelor, astfel încît să fie inactivat virusul pestei porcine africane sau sînt depozitate timp de cel puțin 30 de zile înainte de a fi administrate;

27) în cazul în care un membru al personalului a participat la partide de vînătoare sau la manipularea vînatului, acesta nu va avea acces în exploatație cel puțin 48 de ore;

28) interzicerea introducerii de către personal a alimentelor de origine animală pe teritoriul exploatație.

6. În scopul prevenirii introducerii pestei porcine africane, proprietarul exploatației de porcine de capacitate mare trebuie să întocmească și să implementeze un program de biosecuritate propriu, bazat pe proceduri care să cuprindă și măsuri specifice exploatației, avizat de subdiviziunea teritorială a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

1.10. Implementarea măsurilor și aspecte administrative

Planul de profilaxie, combatere și eradicare a PPA în Republica Moldova va fi revizuit anual.

Cu toate acestea, grupul de experți în PPA stabilit de ANSA în conformitate cu Aneaxa nr. 2 a Hotărîrii Guvernului nr. 1368 din 19.12.2016 sau Direcția sănătatea și bunăstarea animalelor, vor reexamina periodic rezultatele activităților de supraveghere și, dacă se consideră necesar, planul poate fi modificat sau completat pentru a ține seama de situație în corelare cu evoluții și modificările situației epizootice.

Un raport privind situația epizootică și rezultatele prezentului Program va fi transmis către DG SANTE la fiecare 6 luni. Cu toate acestea, în cazul în care planul trebuie modificat în funcție de situație, de evoluția sau modificarea situației epizootice, rapoartele vor fi transmise imediat către DG SANTE.

1.11. Programele de supraveghere și măsurile preventive aplicabile mistreților

Populația estimată de mistreți este de aproximativ 3000 de animale. Însă este foarte frecventă mai ales în zona de sud a republicii, migrarea mistreților din țările vecine Ucraina și România, sporind astfel riscul apariției cazurilor de PPA la mistreți.

Toți mistreții vânați și găsiți morți vor fi examinați, testați pentru prezența genomului PPA prin metodele RT-PCR, iar în cazul celor pozitivi, vor fi efectuate și teste destinate detecției anticorpilor utilizând metoda ELISA.

Strategia de prelevare probe se va baza pe o supraveghere activă. Toți mistreții vânați, găsiți bolnavi, morți și uciși în accidente rutiere vor fi examinați de către medicul veterinar oficial, probele de sânge și de organe vor fi prelevate și testate în conformitate cu manualul de diagnostic.

Perioada de prelevare va fi pe parcursul anului, iar prelevarea de probe va fi efectuată de medicii veterinari oficiali sau de vânători instruiți. Pentru fiecare mistreț găsit mort sau vânat ANSA va efectua câte o anchetă epizootică. Această anchetă va include completarea unui formular de raport epizootic, care furnizează informații detaliate despre fiecare mistreț găsit mort sau împușcat. Fiecare locație în care a fost găsit mistrețul va fi marcată prin coordonatele GPS.

Pe lângă supravegherea activă, supravegherea pasivă va fi consolidată și aplicată pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Vânătorii și angajații silvici vor fi instruiți să raporteze la ANSA toți mistreții găsiți morți, inclusiv cei uciși în accidentele rutiere.

La fel Agenția va stimula populația să raporteze despre depistarea cadavrelor de mistreți prin stimulente financiare în valoare de 50 de euro pentru fiecare cadavru depistat. Se vor identifica posibilități de a stimula sub diverse forme vânătorii ca să colaboreze și în deosebi vânătorii care vor vâna mistreți pozitivi la PPA.

Scopul vânătorii este prelevarea de probe și menținerea sării de sănătate stabilă a populației de mistreți.

De asemenea, campaniile de informare vor fi puse în aplicare pentru a spori gradul de sensibilizare a vânătorilor cu privire la măsurile care trebuie adoptate în cadrul planului de eradicare și cerințele care trebuie respectate pentru a evita răspândirea bolii.

În comun cu Moldsilva și Asociațiile de vânători vor fi instruiți vânătorii astfel încât să recunoască simptomele clinice ale PPA și despre ce măsuri se aplică pentru a evita răspândirea bolii, pentru a reduce riscul de transmitere la porcinele domestice și pentru a preveni ca acesta să devină endemică în populația de mistreți.

Un scop primordial va fi impunerea respectării cerințelor de biosecuritate aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1364/ 2018 care prevăd:

1) În scopul limitării creșterii populației, se interzice hrănirea de susținere a mistreților. Se permite ademenirea mistreților, pentru a fi vânați, cu hrană puțină, cu rol de momeală, în cantitate ce nu va depăși 10 kg/km²/lună.

2) Cota totală de recoltare a vînatului la mistreți va fi echilibrată între masculi și femele (50% fiecare) și se va urmări prioritar recoltarea femelelor mature.

3) Pe terenurile de vînătoare se vor organiza partide de vînătoare la mistreți doar dacă se vor respecta următoarele cerințe:

a) există un spațiu specializat destinat prelucrării primare a vînatului, disponibil pe fiecare teren de vînătoare pentru a oferi condiții de schimbare a hainelor. Acesta trebuie să fie protejat împotriva accesului neautorizat al persoanelor și al animalelor, dotat cu apă, dezinfectanți suficienți și eficienți, fiind asigurate și condiții de colectare a deșeurilor;

b) participanții la partidele de vînătoare vor utiliza haine și încălțăminte special destinate acestui scop, îmbrăcate/încălțată și dezbrăcate/descălțată în spațiile prevăzute la litera a);

c) există o încăpere echipată cu un frigider (sau condiții în ceea ce privește menținerea carcasei pînă la obținerea rezultatelor de laborator);

d) de la toți mistreții vînați se vor recolta probe pentru a fi testate la pesta porcină africană și trichineloză;

e) mistreții vînați vor rămîne în incinta zonei de vînătoare pînă la obținerea rezultatelor testelor de laborator și numai carcusele cu rezultate negative la testele de laborator pot fi scoase și utilizate. În cazul rezultatelor pozitive se va proceda conform prevederilor Hotărîrii Guvernului 1368/ 2016;

f) carcusele mistreților vînați vor fi marcate individual și lizibil;

g) este interzisă eviscerarea mistreților vînați la întîmplare pe terenul de vînătoare, aceștia trebuie să fie aduși în incinta locului specializat, limitîndu-se pierderile de fluide (inclusiv sînge);

h) după eviscerare, suprafețele și echipamentul utilizat (inclusiv vehiculele de transport) trebuie spălate și dezinfectate cu dezinfectanți autorizați;

i) subprodusele de origine animală trebuie distruse în conformitate cu Regulile sanitar-veterinare privind subprodusele de origine animală nedestinate consumului uman, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 315/2010;

4) se interzice întreținerea porcilor domestici sau sălbatici în imediata vecinătate a spațiilor prevăzute la subpunctul 1).

1.12. Implementarea măsurilor și aspecte administrative.

Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) este autoritatea competentă din Moldova responsabilă de supravegherea și controlul sănătății animalelor și de coordonarea implementării acestui plan. ANSA este responsabilă pentru despăgubirea pierderilor suferite de crescătorii de animale din cauza apariției bolilor de urgență.

Subdiviziunile teritoriale ale ANSA îndeplinesc funcțiile ANSA - supravegherea, controlul, prevenirea și eradicarea bolilor infecțioase ale animalelor pe teritoriul Republicii Moldova. În Moldova există 22 de subdiviziuni teritoriale care gestionează și coordonează măsurile de control a bolilor infecțioase ale animalelor pe teritoriul respectiv, gestionează activitățile centrelor locale de criză și sunt responsabile pentru implementarea măsurilor de supraveghere, control sau eradicare a bolilor animalelor, dar și responsabile pentru implementarea acestui plan.

Centrul Republican de Diagnostic Veterinar este Laboratorului Național de Referință pentru PPA.

Agencia Moldsilva este autoritatea competentă din Moldova responsabilă de controlul și colectarea datelor privind populația de animale sălbatice.

1.13. Schemele de prelevare probe și testele utilizate

La Porci domestici:

Exploatațiile de porci din întreaga țară vor fi ținute sub un program strict de monitorizare a sănătății, iar activitățile de supraveghere vor fi axate astfel încât toți porcii găsiți bolnavi sau morți, pentru care PPA nu poate fi exclusă din motive clinice sau de altă natură, vor fi inspectați de către un medic veterinar oficial și examinați pentru PPA în conformitate cu dispozițiile din manualul de diagnostic.

Mistreții:

Toți mistreții vânați sau găsiți bolnavi sau morți sau care au murit în urma accidentelor rutiere, dar și cei proveniți din recoltare prin braconaj vor fi examinați și li se va preleva probe. Mistreții vor fi testați pentru prezența genomului PPA prin metodele RT-PCR și în cazul celor pozitivi, vor fi efectuate și teste destinate detecției anticorpilor utilizând metoda ELISA..

Pe lângă supravegherea activă, sistemul de supraveghere pasivă pentru mistreți va fi consolidat și aplicat pe tot parcursul anului.

Testele efectuate:

Centrul Republican de Diagnostic Veterinar este Laboratorul Național de Referință pentru PPA în Moldova și este responsabil pentru asigurarea efectuării testelor de laborator pentru depistarea prezenței PPA în conformitate cu manualul de diagnostic. Calitatea și eficiența diagnosticului serologic efectuat de IP CRDV vor fi verificate în cadrul testelor de competență .

Strategia de prelevare probe se bazează pe manualul de diagnostic.

Pentru investigații de laborator vor fi prelevate următoarele probe:

- Probe de sânge pentru teste serologice (ELISA) și teste virusologice (PCR),
- Probe de țesut (splină, ganglioni limfatici, sau alte țesuturi relevante) pentru teste virusologice (PCR).

Toți porcii bolnavi sau morți pentru care alte cauze nu pot fi excluse din motive clinice vor fi investigați și vor fi supuși testelor virologice. Examinarea ante și post mortem axată pe detectarea simptomelor PPA la porcii sacrificați pentru consum propriu vor fi efectuate de către medicii veterinari. În cazul porcilor cu simptome sau leziuni suspecte sau neconcludente, se vor preleva probe pentru testele de laborator pentru a exclude prezența PPA.

Se va efectua supravegherea pasivă a porcilor domestici și a mistreților. Inspecțiile periodice la exploatațile de porci (atât comerciale, cât și din gospodăriile individuale) vor fi efectuate de către medicii veterinari oficiali sau autorizați pentru a verifica starea de sănătate a porcilor din exploatații. În cazul detectării semnelor clinice similare cu PPA, creșterea morbidității și a mortalității, se va efectua prelevării de probe pentru testarea virusologică.

Probele de sânge vor fi prelevate de la porcii domestici bolnavi și testate prin metoda RT-PCR. pentru detectarea virusului PPA la porcii morți, porcii din zona de risc pentru PPA (cât și a celor sacrificați în abatoare și pentru consum propriu).

De la mistreți vor fi prelevate probe de sânge și de țesuturi. Probele de sânge vor fi analizate pentru detectarea anticorpilor, iar țesuturile de la același mistreț vor fi analizate utilizând metoda RT-PCR pentru prezența virusului PPA.

Probele de sânge provenite de la porci domestici vor fi colectate de către medicii veterinari oficiali, în timp ce probele de sânge și de țesut de la mistreți vor fi colectate de către medicii veterinari oficiali și / sau vânători.

1.14. Informarea și evaluarea măsurilor de biosecuritate în exploatațiile de animale

Măsurile de biosecuritate vor fi implementate așa cum prevede Hotărîrea Guvernului nr. 1368/ 2016 care prevăd:

I. Clasificare exploatașiilor de porci după cum urmează:

a) nonprofesionale, cu un efectiv de pînă la 5 porcine, a căror masă corporală depășește 30 kg;

b) de capacitate mică, cu un efectiv cuprins între 6-100 de porcine, a căror masă corporală depășește 30 kg;

c) de capacitate mare, cu un efectiv mai mare de 101 de porcine, a căror masă corporală depășește 30 kg

II. Cerințele de biosecuritate în exploatațiile de porci și anume:

1. Exploatațiile nonprofesionale de porcine trebuie să îndeplinească următoarele cerințe minime de biosecuritate:

1) întreținerea porcilor doar în spații îngrădite, fără posibilitatea de a veni în contact cu porcinele domestice din alte exploatații, cu porcii mistreți sau cu proprietarii străini care dețin porcine domestice;

2) utilizarea, la îngrijirea porcilor, a hainelor și a încălțămintei special destinate acestui scop (îmbrăcate/încălțată la intrare și dezbrăcate/descălțată la ieșirea din adăpost);

3) existența, la intrarea în adăpost, a condițiilor pentru spălatul pe mâini și dezinfectarea încălțămintei;

4) interzicerea hrănirii porcilor cu deșeuri alimentare ce conțin resturi de carne de porc, conform punctului 26 din Regulile sanitar-veterinare privind subprodusele de origine animală nedestinate consumului uman, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr.315/2010;

5) evitarea contactului porcilor cu produsele sau subprodusele provenite de la porcii mistreți, inclusiv de la cei vînați sau morți;

6) interzicerea scoaterii/admiterii scroafelor/vierilor din/în exploatație în scopul monei;

7) interzicerea hrănirii porcilor cu iarbă proaspătă sau cu cereale, cu excepția cazului în care acestea sînt tratate astfel încît să fie inactivat virusul pestei porcine africane sau sînt depozitate timp de cel puțin 30 de zile înainte de a fi administrate;

8) folosirea paielor ca așternut pentru porci numai în cazul în care acestea au fost tratate astfel încît să fie inactivat virusul pestei porcine africane sau au fost păstrate timp de cel puțin 90 de zile înainte de a fi utilizate;

9) în cazul în care un membru din familie a participat la partide de vânătoare sau la manipularea vînatului, acesta nu va contacta cu porcii cel puțin 48 de ore;

10) neadmiterea accesului persoanelor străine la porcii din gospodărie;

11) sacrificarea porcilor în condiții casnice se va efectua numai sub supravegherea medicului veterinar.

2. Exploatațiile de porcine de capacitate mică trebuie să îndeplinească următoarele cerințe minime de biosecuritate:

1) asigurarea împrejuririi exploatației, astfel încît accesul să poată fi controlat;

2) asigurarea asistenței sanitar-veterinare de către medicul veterinar de liberă practică, organizată în condițiile legii;

3) permiterea accesului persoanelor străine numai cu aprobarea administrației exploatației și înregistrarea într-un registru special a tuturor datelor privind vizitatorii;

4) permiterea accesului în exploatație al personalului, al vizitatorilor sau al inspectorilor oficiali numai cu respectarea regulilor de filtru sanitar-veterinar, în special în ceea ce privește echipamentul și dezinfectia;

5) existența unei construcții speciale denumite vestiar, amenajată corespunzător, pentru a preveni circulația agenților patogeni în/din exploatație. Acesta se amplasează la limita zonei de producție, astfel încît intrarea persoanelor în vestiar să se facă din afara zonei, iar ieșirea din vestiar să asigure accesul direct în zona de producție a exploatației. Vestiarul trebuie să aibă minimum o cameră în care să fie asigurate condiții pentru schimbarea hainelor, a încălțăminte de stradă, a echipamentului de lucru și condiții de dezinfecție a mîinilor;

6) asigurarea cu dezinfectoare pentru încălțăminte atît la intrarea, cît și la ieșirea din vestiar;

7) asigurarea, la intrarea și ieșirea din exploatație, a condițiilor pentru dezinfecția mijloacelor de transport a furajelor, animalelor vii sau cadavrelor;

8) efectuarea acțiunilor de dezinfecție, dezinsecție și deratizare ori de cîte ori este necesar. Pentru decontaminare se folosesc numai dezinfectanții înregistrați în Registrul de stat al medicamentelor de uz veterinar, care au concentrația de substanță activă prevăzută în instrucțiunile de utilizare, schimbarea soluției dezinfectante făcîndu-se cu o frecvență care să asigure menținerea aceleiași concentrații;

9) colectarea și neutralizarea subproduselor de origine animală care nu sînt destinate consumului uman se efectuează în conformitate cu Regulile

sanitar-veterinare privind subprodusele de origine animală nedestinate consumului uman, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 315/2010;

10) asigurarea condițiilor pentru depozitarea cadavrelor, a avortonilor și a placentelor, astfel încît să fie evitată difuzarea eventualilor agenți patogeni;

11) interzicerea încărcării porcilor, în vederea livrării, în mijloace de transport neautorizate sanitar-veterinar sau care nu prezintă dovada efectuării operațiunii de dezinfecție;

12) interzicerea deținerii porcilor la domiciliu de către personalul care își desfășoară activitatea în acest tip de exploatații;

13) interzicerea introducerii de către personal a alimentelor de origine animală pe teritoriul exploatației;

14) interzicerea hrănirii porcilor cu deșeuri alimentare ce conțin resturi de carne de porc, conform punctului 26 din Regulile sanitar-veterinare privind subprodusele de origine animală nedestinate consumului uman, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 315/2010;

15) evitarea contactului porcilor cu produsele sau subprodusele provenite de la porcii mistreți, inclusiv de la cei vînați sau morți;

16) interzicerea scoaterii/admiterii scroafelor/vierilor din/în exploatație în scopul monei;

17) interzicerea hrănirii porcilor cu iarbă proaspătă sau cu cereale, cu excepția cazului în care acestea sînt tratate astfel încît să fie inactivat virusul pestei porcine africane sau sînt depozitate timp de cel puțin 30 de zile înainte de a fi administrate;

18) folosirea paielor ca așternut pentru porci numai în cazul în care acestea au fost tratate astfel încît să fie inactivat virusul pestei porcine africane sau au fost păstrate timp de cel puțin 90 de zile înainte de a fi utilizate;

19) în cazul în care un membru al personalului a participat la partide de vînătoare sau la manipularea vînatului, acesta nu va avea acces în exploatație cel puțin 48 de ore.

3. Exploatațiile de porcine de capacitate mare trebuie să îndeplinească următoarele cerințe minime de biosecuritate:

1) asigurarea împrejmuirii exploatației, astfel încît să nu fie permisă intrarea sau ieșirea animalelor și a persoanelor neautorizate;

2) asigurarea asistenței sanitar-veterinare de către medicul veterinar de liberă practică, organizată în condițiile legii, care nu acordă asistență sanitar-veterinară exploatațiilor nonprofesionale;

3) delimitarea strictă a zonei de producție de zona administrativă pentru exploatațiile de porcine în sistem integrat și pentru exploatațiile de porcine cu sector de reproducție;

4) permiterea accesului persoanelor străine numai cu aprobarea administrației exploatației și înregistrarea într-un registru special a tuturor datelor privind vizitatorii, elaborarea unor proceduri prin care se interzice accesul în exploatație al persoanelor care au vizitat alte exploatații de porcine în ultima perioadă (durata acesteia va fi stabilită de fiecare fermă în parte, dar nu va fi mai mică de 48 de ore);

5) permiterea accesului în exploatație al personalului, al vizitatorilor sau al inspectorilor oficiali numai cu respectarea regulilor de filtru sanitar-veterinar, în special în ceea ce privește echipamentul și dezinfectia;

6) limitarea, pe cât posibil, a circulației personalului în alte zone de producție decât cea în care își desfășoară activitatea, pentru exploatațiile de porcine în sistem integrat și pentru exploatațiile de porcine cu sector de reproducție;

7) amplasarea adăposturilor în cadrul exploatațiilor de porcine în sistem integrat și a celor cu sector de reproducție, astfel încât circulația animalelor în cadrul fluxului tehnologic să se facă fără intersectare;

8) asigurarea distanței dintre adăposturile de porcine, astfel încât să se prevină transmiterea agenților patogeni odată cu aerul viciat, evacuat prin sistemele de ventilație care asigură admisia aerului curat;

9) existența unei construcții speciale denumite vestiar-filtru, amenajată corespunzător, pentru a preveni vehicularea agenților patogeni în și din exploatație și care trebuie să corespundă următoarelor cerințe:

a) să fie amplasată la limita zonei de producție, astfel încât intrarea persoanelor în vestiar să se facă din afara sau din interiorul zonei administrative, iar ieșirea din vestiar să asigure accesul direct în zona de producție a exploatației;

b) să aibă dimensiune proporțională cu numărul personalului angajat;

c) să fie amenajată astfel încât să permită schimbarea îmbrăcăminte și încălțăminte de stradă cu echipamentul de lucru sau, respectiv, cu echipamentul de unică folosință, în cazul vizitatorilor, și dezinfectia mâinilor;

d) să asigure un flux corespunzător de mișcare a persoanelor prin compartimentarea spațiilor existente, cu intrare într-un spațiu destinat hainelor și încălțăminte de stradă, urmat de un spațiu dotat cu grup sanitar, duș și un spațiu destinat echipamentului de lucru și decontaminării mâinilor, cu ieșire în zona de producție;

e) să fie dotat, pentru fiecare persoană care activează în zona de producție, cu echipament de protecție individual, utilizat numai în spațiul de producție, sau cu echipament de unică folosință pentru vizitatori, cu săpun, substanțe dezinfectante și prosoape;

f) să fie dotat cu apă caldă, fiind interzisă alimentarea prin surse de apă deschise;

g) să fie dotat cu utilaj pentru igienizarea hainelor de lucru;

h) să fie construit din materiale ușor de curățat, dezinfectat și menținut, în permanență, într-o stare funcțională și igienică. Pereții interiori să fie construiți din materiale netoxice, rezistente, impermeabile, netede și care nu putrezesc;

i) să fie dotat cu dezinfectoare pentru încălțăminte la intrare și la ieșire, precum și cu accesorii pentru curățarea mecanică minuțioasă a acestora;

10) aplicarea măsurilor la punctele de acces în halele de producție pentru a preveni pătrunderea păsărilor sălbatice;

11) aplicarea măsurilor pentru descurajarea cuibăririi păsărilor sălbatice în perimetrul exploatației;

12) existența condițiilor de dezinfectare a mijloacelor de transport la intrarea în zona de producție;

13) interzicerea încărcării de porcine, în vederea livrării, în mijloace de transport neautorizate sanitar-veterinar sau care nu prezintă dovada efectuării operațiunii de dezinfecție;

14) compatibilitatea rampei de încărcare/descărcare cu un sistem care să asigure condițiile de protecție și bunăstare a porcinelor și/sau utilizarea mașinilor prevăzute cu rampă proprie;

15) curățarea, spălarea și decontaminarea rampei după fiecare operațiune;

16) în cazul în care autovehiculul care aprovizionează cu furaje sau alte autovehicule utilitare intră în zona de producție, este necesară efectuarea obligatorie a decontaminării suplimentare a mijlocului de transport, inclusiv a părților laterale ale acestuia, precum și utilizarea echipamentului de protecție de către conducătorul mijlocului de transport;

17) interzicerea accesului în zona de producție al autovehiculelor care transportă cadavre și subproduse de origine animală nedestinate consumului uman;

18) efectuarea de acțiuni de dezinsecție și deratizare ori de câte ori este necesar;

19) delimitarea sectoarelor în cadrul zonei de producție, după caz, pe categorii de producție;

20) corelarea capacității spațiilor de cazare, pe categorii de producție, astfel încât să se asigure posibilitatea aplicării principiului „totul plin – totul gol” pe obiectiv, adăpost sau subunitate de adăpost. După fiecare depopulare, suprafețele din zonele de producție se supun curățării, dezinfecției, într-o

perioadă delimitată de timp care să permită efectuarea acestor acțiuni. În acest scop, exploatarea de porcine trebuie să dispună de echipamentele necesare pentru executarea curățării mecanice, hidromecanice și aplicarea substanțelor biocide;

21) utilizarea, pentru decontaminare, numai a produselor înregistrate în Registrul de stat al medicamentelor de uz veterinar, care au concentrația de substanță activă prevăzută în instrucțiunile de utilizare, schimbarea soluției dezinfectante făcându-se cu o frecvență care să asigure menținerea aceleiași concentrații;

22) depozitarea porcilor morți, a avortonilor și a placentelor se realizează în spații închise pentru a preveni vehicularea agenților patogeni și contactul cu animale sau persoane neautorizate;

23) colectarea și neutralizarea subproduselor de origine animală care nu sînt destinate consumului uman se efectuează în conformitate cu Regulile sanitar-veterinare privind subprodusele de origine animală nedestinate consumului uman, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 315/2010;

24) existența condițiilor pentru executarea necropsiilor;

25) interzicerea deținerii porcilor la domiciliu de către personalul care își desfășoară activitatea în exploatare;

26) tratarea cerealelor utilizate în hrana animalelor, astfel încît să fie inactivat virusul pestei porcine africane sau sînt depozitate timp de cel puțin 30 de zile înainte de a fi administrate;

27) în cazul în care un membru al personalului a participat la partide de vînătoare sau la manipularea vînatului, acesta nu va avea acces în exploatare cel puțin 48 de ore;

28) interzicerea introducerii de către personal a alimentelor de origine animală pe teritoriul exploatare.

4. În scopul prevenirii introducerii pestei porcine africane, proprietarul exploatare de porcine de capacitate mare trebuie să întocmească și să implementeze un program de biosecuritate propriu, bazat pe proceduri care să cuprindă și măsuri specifice exploatare, avizat de subdiviziunea teritorială a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

III. Cerințe de biosecuritate indispensabile profilaxiei și controlului pestei porcine africane la mistreți și anume:

1. În scopul limitării creșterii populației, se interzice hrănirea de susținere a mistreților. Se permite ademenirea mistreților, pentru a fi vînați, cu hrană puțină, cu rol de momeală, în cantitate ce nu va depăși 10 kg/km²/lună.

2. Cota totală de recoltare a vînatului la mistreți va fi echilibrată între masculi și femele (50% fiecare) și se va urmări prioritar recoltarea femelelor mature.

3. Pe terenurile de vânătoare se vor organiza partide de vânătoare la mistreți doar dacă se vor respecta următoarele cerințe:

1) există un spațiu specializat destinat prelucrării primare a vînatului, disponibil pe fiecare teren de vînațoare pentru a oferi condiții de schimbare a hainelor. Acesta trebuie să fie protejat împotriva accesului neautorizat al persoanelor și al animalelor, dotat cu apă, dezinfectanți suficienți și eficienți, fiind asigurate și condiții de colectare a deșeurilor;

2) participanții la partidele de vînațoare vor utiliza haine și încălțăminte special destinate acestui scop, îmbrăcate/încălțată și dezbrăcate/descălțată în spațiile prevăzute la subpunctul 1);

3) există o încăpere echipată cu un frigider (sau condiții în ceea ce privește menținerea carcasei pînă la obținerea rezultatelor de laborator);

4) de la toți mistreții vînați se vor recolta probe pentru a fi testate la pesta porcină africană și trichineloză;

5) mistreții vînați vor rămîne în incinta zonei de vînațoare pînă la obținerea rezultatelor testelor de laborator și numai carcacele cu rezultate negative la testele de laborator pot fi scoase și utilizate. În cazul rezultatelor pozitive se va proceda conform prevederilor Normei sanitar-veterinare privind stabilirea unor prevederi specifice de combatere al pestei porcine africane din anexa nr.2 la prezenta hotărîre;

6) carcacele mistreților vînați vor fi marcate individual și lizibil;

7) este interzisă eviscerarea mistreților vînați la întîmplare pe terenul de vînațoare, aceștia trebuie să fie aduși în incinta locului specializat, limitîndu-se pierderile de fluide (inclusiv sînge);

8) după eviscerare, suprafețele și echipamentul utilizat (inclusiv vehiculele de transport) trebuie spălate și dezinfectate cu dezinfectanți autorizați;

9) subprodusele de origine animală trebuie distruse în conformitate cu Regulile sanitar-veterinare privind subprodusele de origine animală nedestinate consumului uman, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 315/2010;

10) se interzice întreținerea porcilor domestici sau sălbatici în imediata vecinătate a spațiilor prevăzute la subpunctul 1).

Măsuri în cazul unui rezultat pozitiv

În cazurile în care prezența pestei porcine africane este confirmată oficial, ANSA pune în aplicare următoarele măsuri:

1. toți porcii din exploatație să fie uciși de îndată sub control oficial și într-un mod prin care să se evite orice risc de propagare a virusului pestei porcine africane atât în timpul transportului, cât și în timpul uciderii;

2. după caz, să se preleveze un număr suficient de probe, în conformitate cu manualul de diagnostic, de la porci în momentul uciderii lor, astfel încât să se poată

determina modul în care a fost introdus virusul pestei porcine africane în exploatație și perioada în cursul căreia el a putut fi prezent în exploatație înainte de notificarea bolii;

3. carcasele porcilor morți sau uciși să fie distruși sub supraveghere oficială;

4. carnea porcilor sacrificați în cursul perioadei situate între introducerea probabilă a bolii în exploatație și aplicarea măsurilor oficiale să fie, în măsura tuturor posibilităților, marcată și supusă transformării sub supraveghere oficială;

5. materialele seminale, ovulele sau embrionii de porci colectate în exploatație în cursul perioadei situate între introducerea probabilă a bolii în exploatație și adoptarea măsurilor oficiale să fie marcate și distruse sub supraveghere oficială, astfel încât să se evite riscul de propagare a virusului pestei porcine africane;

6. orice substanță sau deșeu susceptibile de a fi contaminate, precum furajele, să fie supuse transformării; toate materialele de unică folosință care pot fi contaminate și, în special, cele utilizate pentru operațiunile de ucidere, să fie distruse; aceste măsuri trebuie aplicate în conformitate cu instrucțiunile medicului veterinar oficial;

7. după eliminarea porcilor, clădirile destinate adăpostului porcilor și vehiculele care au fost utilizate pentru transportul lor sau transportul carcaselor lor, precum și echipamentul, așternutul pentru animale, gunoiul de grajd și turbureala susceptibile de a fi contaminate trebuie curățate, dacă este necesar, dezinsectizate, dezinfectate și tratate în conformitate cu punctul 36 din Anexa nr. 2 din Hotărârea de Guvern nr.1368 din 19.12.2016.

8. în cazul unui focar primar al bolii, izolatul virusului pestei porcine africane să fie supus procedurii de laborator stabilite în manualul de diagnostic în vederea identificării tipului genetic;

9. să se efectueze o anchetă epidemiologică în conformitate cu capitolul VII din Anexa nr. 2 a Hotărârii de Guvern nr. 1368/2016.

10. în cazul în care s-a confirmat un focar într-un laborator, într-o grădină zoologică, o rezervație naturală sau o zonă îngădită în care porcii sunt ținuți în scopuri științifice sau legate de conservarea speciilor sau a unor rase rare, ANSA poate decide derogarea de la punctul 11 subpct. 1) și 5) din Anexa nr.2 a Hotărârii de Guvern nr. 1368/2016 care prevede că sunt luate toate măsurile necesare pentru a preveni răspândirea pestei porcine africane.

11. decizia va fi notificată imediat de către Organizației Mondiale pentru Sănătatea Animală și vor fi implementate măsuri de prevenire a răspândirii bolii în coordonare cu organizația respectivă.

12. în cazul în care în aceeași localitate se depistează trei și mai multe focare de PPA, vor fi uciși toți porcii din această localitate, iar proprietarii vor fi despăgubiți în

conformitate cu prevederile Hotărîrii de Guvern nr. 645/2010 și nu vor avea dreptul să întrețină porci timp de 12 luni.

1.15. Descrierea politicii de sacrificare

Hotărârea Guvernului nr. 369 din 06.12.2015 de aprobare a normei sanitar - veterinară privind protecția animalelor în timpul uciderii, stabilește cerințele pentru uciderea animalelor crescute sau întreținute în scopul producerii de alimente, lână, piei, blană sau alte produse, precum și uciderea animalelor în scopul depopulării și operațiunilor conexe.

În cazul sacrificării animalelor destinate consumului personal:

- altele decât păsările de crescătorie, iepurii de crescătorie și iepurii de câmp, și al operațiunilor aferente sacrificării efectuate în afara unui abator de către proprietarul acestora sau de către o persoană aflată sub responsabilitatea și supravegherea proprietarului se aplică doar dispozițiile pct. 6, 9, 10 și 27 din prezenta Normă sanitar-veterinară;

- altele decât păsările de crescătorie, iepurii de crescătorie și iepurii de câmp, porcii, oile și caprele, în afara unui abator, de către proprietarul acestora sau de către o persoană aflată sub responsabilitatea și supravegherea proprietarului, precum și în cazul asomării simple sau al sacrificării animalelor într-un abator prin metode speciale de sacrificare prevăzute de unele ritualuri religioase se aplică și dispozițiile prevăzute la pct. 43, 53-55 și 58 din prezenta Normă sanitar-veterinară.

Prevederile prezentei Norme sanitar-veterinare nu se aplică:

1. În cazul în care animalele sunt ucise în cadrul:
 - a) unor experimente științifice afectuate sub supravegherea autorității competente;
 - b) activităților de vânătoare sau de pescuit sportiv;
 - c) unor manifestări/evenimente culturale sau sportive;
2. În cazul păsărilor de crescătorie, iepurilor de crescătorie și de câmp sacrificați în afara unui abator de către proprietarul lor;

Prevederile specificate în capitolul II, cu excepția pct. 6 și 7, precum și în capitolul III, cu excepția secțiunilor 1-3 și în capitolul IV, cu excepția secțiunii a 2-a din prezenta Normă sanitar-veterinară, nu se aplică în cazul uciderii de urgență în afara unui abator sau în cazul în care respectarea dispozițiilor respective ar prezenta un risc imediat și serios pentru sănătatea sau siguranța umană.

1.16. Schema despăgubirilor pentru proprietarii de animale sacrificate sau ucise

Hotărârea Guvernului nr. 645 din 19.07.2010 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de calculare a despăgubirilor acordate proprietarilor de animale sacrificate, ucise sau altfel afectate în urma lichidării rapide a focarelor de boli

transmisibile ale animalelor, stipulează că scopul lichidării rapide a focarelor de boli transmisibile ale animalelor, ce implică sacrificarea sau uciderea acestora, este acordarea de despăgubiri proprietarilor pentru animalele sacrificate, ucise sau altfel afectate, în afara sumelor recuperate prin valorificarea produselor și subproduselor de la animalele sacrificate, ucise sau altfel afectate.

Plata despăgubirilor se efectuează din fondurile prevăzute în bugetul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, în limita alocărilor pentru finanțarea anuală a măsurilor sanitar-veterinare de profilaxie, de supraveghere și de combatere a bolilor la animale, în valoarea de înlocuire a prețului de piață la data când a avut loc acțiunea de lichidare a focarelor de boală.

Beneficiari de despăgubiri sunt persoanele juridice și fizice proprietari de animale, în cazul în care animalele sunt deținute cu respectarea normelor legale în vigoare cu referire la declararea și înregistrarea obligatorie în Registrul de stat al animalelor și a cerințelor sanitar-veterinare, care au suportat pagube în urma aplicării acțiunilor de lichidare rapidă a focarelor de boli transmisibile prevăzute în anexa nr.1 la prezentul Regulament.

Suma pierderii suportate de proprietar prin sacrificarea, uciderea sau afectarea în alt mod a animalului, la data când a avut loc acțiunea de lichidare a focarului de boală, se stabilește de către o comisie de evaluare, constituită din: reprezentantul direcției raionale/municipale pentru agricultură și alimentație, medicul veterinar oficial din cadrul subdiviziunii teritoriale ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, primarul localității sau reprezentantul acestuia, cu participarea proprietarului de animale.

În cazul depistării animalelor bolnave și confirmării, prin expertiză de laborator, a bolii infecțioase, comisia stabilește numărul animalelor afectate, categoriile de vârstă, greutate, starea fiziologică și valoarea genetică a fiecărui animal și proprietarii acestora. Pe baza acestor date va fi apreciat costul de piață al animalului la momentul sacrificării sau uciderii. Toată informația se include în fișa de evaluare. După calcularea de către membrii comisiei a prețului animalelor afectate, medicul veterinar oficial ia decizia despre sacrificarea sau uciderea (după caz) a animalelor bolnave.

Documentația întocmită de către membrii comisiei, cu participarea proprietarului de animale, se depune spre avizare la direcția raională/municipală pentru agricultură și alimentație și cuprinde următoarele acte:

a) ancheta epizootologică și acțiunile pentru lichidarea rapidă a focarului de boală transmisibilă, întocmite de către medicul veterinar oficial al circumscripției teritoriale sanitar-veterinare și pentru siguranța produselor de origine animală unde a fost declarată boala;

- b) actul sanitar-veterinar de declarare a bolii, eliberat de medicul veterinar oficial al subdiviziunii teritoriale a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor unde a fost declarată boala, conform modelului din anexa nr. 2 la prezentul Regulament;
- c) fișa de evaluare, întocmită și semnată de membrii comisiei de evaluare, conform modelului din anexa nr. 3 la prezentul Regulament;
- d) copiile buletinelor de analiză, eliberate de laboratoarele sanitar-veterinare de stat sau, în cazul tuberculozei, copia rezultatului tuberculinării;
- e) documentele care atestă sumele de bani încasate de proprietarii de animale în urma valorificării prin sacrificare a animalelor, dacă este cazul;
- f) declarația pe propria răspundere că animalul/animalele nu a/au fost asigurat/asigurate, dacă este cazul;
- g) certificatul de confirmare a contului bancar;
- h) copia actului de identitate al proprietarului.

Direcția raională/municipală pentru agricultură și alimentație, după verificarea și avizarea documentației, va transmite copiile autentificate ale acesteia Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, spre examinare și aprobare, cu stabilirea și plata despăgubirilor ce se cuvin proprietarilor de animale.

O copie a fișei de evaluare, cu semnăturile membrilor comisiei, va fi înmînată proprietarului de animale.

Direcțiile raionale/municipale pentru agricultură și alimentație și subdiviziunile teritoriale ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor sînt responsabile pentru respectarea întocmai a prevederilor prezentului Regulament și exercită controlul asupra modului în care sînt folosite mijloacele financiare.

Astfel pentru anul 2018 au fost achitate despăgubiri proprietarilor de porci din cauza PPA în valoare de circa 844 209 lei

1.17. Beneficiile programului

Implementarea programului vizează controlul și eradicarea completă a PPA în Moldova, eliminarea oricărei posibilități de introducere a virusului PPA din afara țării și liberalizarea relațiilor comerciale cu țările partenere.

1.18. Controlul implementării programului și raportarea

Lunar STSA vor raporta despre implementarea programului respective și vor prezenta către ANSA cel puțin formularele prevăzute în anexa nr. 1 și 2 la acest Program.

Supravegherea la porcii domestici

A

Raionul	Tipul exploatații ^(a)	Numărul total de exploatații	Numărul exploatațiilor de la care sau prelevat probe	Numărul de animale de la care sau prelevat probe	Numărul de exploatații cu rezultat serologic (ELISA) pozitiv	Numărul de exploatații cu rezultat virusologic (PCR) pozitiv
	Exploatații cu pînă la 5 porci					
	Exploatații de la 6 porci pînă la 100					
	Exploatații de la 101 porci					

Supravegherea la porcii domestici**B**

Raionul	Numărul fermelor din raion	Tipul exploatației	Numărul de exploatații eșantionate	Numărul de animale eșantionate	Numărul de PCR efectuate	Număr de PCR pozitive	Numărul de ELISA efectuate	Numărul de ELISA pozitive
		Exploatații cu pînă la 5 porci						
		Exploatații de la 6 porci pînă la 100						
		Exploatații de la 101 porci						

Supravegherea la mistreți**A**

Întreprindere a silvică	Populația estimativă de mistreți	Tipul de supraveghere (a)	Numărul de animale care au fost vâdate și testate	Animale pozitive
ÎS Bălți				
ÎS Călărași				
ÎS Chișinău				
ÎS Comrat				
ÎS Edineț				

ÎS Glodeni				
ÎS "Hîncești-Silva"				
ÎS Iargara				
ÎS "Nisporeni - Silva"				
ÎS Orhei				
ÎS "Silva-Centru", Ungheni				
ÎS "Silva-Sud", Cahul				

ÎS Soroca				
ÎS Șoldănești				
ÎS Telenești				
ÎS Tighina				
ÎSC Cimișlia				
ÎSC "Sil Răzeni"				
ÎSC "Manta- V"				

ÎSC Strășeni				
RN Codrii				
RN "Pădurea Domnească"				
RN "Plaiul Fagului"				
RN "Prutul de Jos"				

a) Activă sau pasivă

**Supravegherea la mistreți
B**

Raionul	Tip de supraveghere (activă (animale vâdate) sau pasivă (mistreț găsit mort))		Numărul de mistreți sălbatici eșantionați	Numărul de PCR efectuate	Număr de PCR pozitive	Numărul de ELISA efectuate	Număr de ELISA pozitive
ÎS Bălți	activă						
	pasivă						
ÎS Călărași	activă						
	pasivă						
ÎS Chișinău	activă						
	pasivă						
ÎS Comrat	activă						
	pasivă						
ÎS Edineț	activă						
	pasivă						
ÎS Glodeni	activă						
	pasivă						
ÎS "Hîncești-Silva"	activă						
	pasivă						
ÎS Iargara	activă						

	pasivă						
ÎS "Nisporeni - Silva"	activă						
	pasivă						
ÎS Orhei	activă						
	pasivă						
ÎS "Silva- Centru", Ungheni	activă						
	pasivă						
ÎS "Silva- Sud", Cahul	activă						
	pasivă						
ÎS Soroca	activă						
	pasivă						
ÎS Șoldănești	activă						
	pasivă						
ÎS Telenești	activă						
	pasivă						
ÎS Tighina	activă						
	pasivă						
ÎSC Cimișlia	activă						
	pasivă						

ÎSC "Sîl Răzeni"	activă						
	pasivă						
ÎSC "Manta-V"	activă						
	pasivă						
ÎSC Strășeni	activă						
	pasivă						
RN Codrii	activă						
	pasivă						
RN "Pădurea Domnească"	activă						
	pasivă						
RN "Plaiul Fagului"	activă						
	pasivă						
RN "Prutul de Jos"	activă						
	pasivă						

anexe Word

anex Word

